

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 23/01129-3
Saksbehandler Nina Elise Nissestad

Kommunal planstrategi 2024-2027 - 1. gangs behandling

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	10.04.2024	25/24

Formannskapet har behandlet saken i møte 10.04.2024 sak 25/24

Møtebehandling**Votering**

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak

Forslag til kommunal planstrategi for Kvinesdal kommune 2024-2027 gjøres offentlig kjent i samsvar med plan- og bygningsloven § 10-1.

Det innhentes synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner.

Kommunal planstrategi 2024-2027 – 1. gangs behandling

Kommunedirektørens innstilling:

Forslag til kommunal planstrategi for Kvinesdal kommune 2024-2027 gjøres offentlig kjent i samsvar med plan- og bygningsloven § 10-1.

Det innhentes synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner.

Vedlegg

Forslag til kommunal planstrategi 2024-2027

Saken kort fortalt

Kommunal planstrategi er et lovpålagt verktøy der kommunestyret skal ta stilling til hvilke planoppgaver som skal prioriteres i kommunestyreperioden for å legge til rette for ønsket samfunnsutvikling. Forslag til planstrategi for Kvinesdal kommune 2024-2027 fremlegges nå til første gangs behandling.

Bakgrunn

Den kommunale planstrategien er et verktøy for det nye kommunestyre til å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i kommunestyreperioden for å legge til rette for ønsket samfunnsutvikling.

Etter plan- og bygningsloven § 10-1 skal kommunestyret minst én gang i hver kommunestyreperiode, og senest innen ett år etter konstituering av kommunestyret, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør, ifølge loven omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale myndigheter og nabokommuner. Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Det tas også stilling til hvilke andre planoppgaver som skal prioriteres i kommunestyreperioden.

Kommunal planstrategi er ikke en plan. Kommunal planstrategi er følgelig ikke en arena for å vedta mål og strategier. Planstrategien skal drøfte utviklingstrekk i kommunen som samfunn og organisasjon som grunnlag for å vurdere planbehovet og prioritere planoppgaver i kommunestyreperioden. Planstrategien er retningsgivende for kommunens planlegging og har ingen direkte rettsvirkning for kommunens innbyggere. Det kan ikke fremmes innsigelse mot kommunal planstrategi.

Regjeringen legger hvert 4. år frem [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging](#) for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Fylkeskommunene og kommunene skal følge opp og ivareta de nasjonale forventningene i sine planstrategier og planer. Forventningene skal også legges til grunn av statlige myndigheter når de deltar i planleggingen.

Planstrategiens utfordringsbilde baserer seg på:

- [Folkehelseoversikt 2023 for Kvinesdal kommune](#)

- [Grunnlagsdokumenter Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2040](#)
- [Planprogram rullering kommuneplanens arealdel](#)

Utviklingstrekk og utfordringer som påvirker planbehovet er presentert i kapittel 4 i forslag til planstrategi.

De overordnede utfordringene for Kvinesdal kommune, er særlig knyttet til:

- Demografiske endringer
- Redusert økonomisk handlingsrom
- Risiko for utenforskap og folkehelse (helserelatert atferd)
- Klima-, natur- og miljøutfordringer som tiltar
- Større risiko for uønskede hendelser
- Vedvarende mangel på personell og kompetanse

Forslag til planstrategi omhandler også kommunens plansystem. I forrige valgperioden startet arbeidet med å forenkle kommunens plansystem og arbeidet videreføres i ny periode. Plansystemet er i dag bygget opp med bakgrunn i plan- og bygningslovens system med kobling til økonomiplanleggingen etter kommuneloven med handlingsplan og årsbudsjett. Kommunens planportefølje består i dag av planer som er lovpålagte, som er nødvendige for tilskudd, politisk bestilte, faglig begrunnet eller utledet av kommuneplanens samfunnsdel. Ulike plantyper fyller forskjellige roller i den kommunale planleggingen. I forslag til planstrategi legges det til grunn at kommunen skal ha et tydelig planhierarki som viser sammenhengen mellom de ulike planene, og ha klart definerte plantyper. Kommuneplanen skal ha en nøkkelrolle i kommunens plansystem og skal ikke utfordres av andre planer. Alle kommunale planer innenfor samfunnstemaer skal synliggjøre hvordan de bidrar til å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel og være tydelig på sin funksjon. Bruken av kommunedelplaner skal nå forbeholdes juridisk bindende arealplaner etter plan- og bygningsloven. Innenfor samfunnstemaer skal tre ulike plantyper brukes: strategi, temaplan og handlingsplan. Plansystemet er omhandlet i kapittel 2 i forslag til planstrategi.

Kvinesdal kommune har tatt i bruk planmodulen i Framsikt. Planmodulen skal vi bruke når vi lager planer innenfor ulike samfunnsområder og for kommunal planstrategi. Grunnet en feil i programvaren vil digital versjon av planstrategien først foreligge ved sluttbehandlingen. Vi valgte ikke å vente til feilen var rettet opp, fordi dette ville forsinket arbeidet med planstrategien.

Vurdering

I planstrategien skal som nevnt kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Det tas også stilling til hvilke andre planoppgaver som bør prioriteres i valgperioden.

Revisjon av kommuneplanen

I planstrategien legges det ikke opp til revisjon av kommuneplanens samfunnsdel. Revisjon av kommuneplanens arealdel er allerede igangsatt etter føringer i *Kommunal planstrategi 2019-2023*.

Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2040 er av nyere dato og ivaretar viktige nasjonale og regionale føringer til den kommunale planleggingen, og setter mål for de viktigste utfordringene kommunen står ovenfor både som samfunn og organisasjon. Planen er kortfattet, overordnet og gir et godt grunnlag for prioriteringer av kommunens plan- og utviklingsarbeid.

I veileder *Kommunal planstrategi* T-1494 fremgår det at for kommuner som nylig har vedtatt kommuneplan (samfunnsdel, arealdel eller begge deler), når det nye kommunestyret konstitueres, vil

det faglige arbeidet begrense seg til å klarlegge om det er nye utviklingstrekk og utfordringer kommunen må forholde seg til utover det som ligger til grunn for gjeldende plan. Det er vurdert at *Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2040* svarer godt ut kommunens overordnede utfordringer. Det er også slik at revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, uavhengig av omfanget av revisjonen, vil kreve utrednings- og prosesskapasitet. Prosesskravene i plan- og bygningsloven er et element, men prosessforventningene kan være lagt større. Vi har ikke ubegrenset med plankapasitet. Arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel er igangsatt. En revisjon av samfunnsdelen vil derfor konkurrere både med ressurser og fokus til arbeidet med revisjon av arealdelen og annet planarbeid på temanivå. Når samfunnsdelen på en god måte svarer ut kommunens utfordringsbilde er det kommunedirektørens vurdering at revisjon av planen ikke er riktig ressursbruk. Arbeidet med oppfølgende tematisk planarbeid som avklarer og konkretiserer hvordan kommunens handlingsrom skal brukes for å nå kommuneplanens mål, er enda i en tidlig fase. I en slik situasjon er det enda viktigere enn ellers å bygge videre på det vi har, og prioritere helt nødvendig planarbeid. Det er på denne bakgrunn kommunedirektøren mener at kommuneplanens samfunnsdel bør videreføres som kommunens øverste styringsdokument.

Vurdering av andre planoppgaver

Kommunens planportefølje er vurdert ut fra hvorvidt gjeldende planer fungerer som styringsverktøy, harmonerer med ny samfunnsdel, om kunnskapsgrunnlaget er oppdatert, og om de er i tråd nasjonale og regionale føringer. I *Kommunal planstrategi 2019-2023* ble det lagt til grunn at flere av temaplanene skulle revideres når ny samfunnsdel var vedtatt. Arbeid med revisjon av flere temaplaner pågår derfor.

En gjennomgående utfordring ved vurdering av hvilke planoppgaver som bør prioriteres, er det faktum at vi har begrenset med kapasitet. Når plankapasiteten er begrenset, er det desto viktigere å prioritere de meste nødvendige planoppgavene først. Når det gjelder arealplaner etter plan- og bygningslover er det viktigste å prioritere revisjon av kommuneplanens arealdel. Dette gjør at vi i valgperioden ikke har kapasitet til å revidere kommunedelplanene for Liknes og Knaben selv om det er faglig tunge grunner for å gjøre dette.

Forslag til planstrategi bygger på den kunnskapen vi har i dag. Samfunnet er i stadig endring. Vi kan derfor ikke utelukke at det i kommunestyreperioden kan oppstå nye og endrede planbehov.

Økonomiske konsekvenser

Saken har ikke direkte økonomiske konsekvenser. Det er vurdert at de prioriterte planoppgavene kan løses innenfor vedtatte økonomiske rammer. Når det gjelder rullering av kommuneplanens arealdel kan det likevel ikke utelukkes at det kan være behov for å tilføre ekstra midler. Dette henger sammen med planens utredningsbehov.

Planstrategiens endelige prioritering av planoppgaver har vesentlig betydning for administrativ kapasitet til både å utarbeide nye planer og følge opp allerede vedtatte planer.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at forslag til kommunal planstrategi 2024-2027 gjøres offentlig kjent og at det innhentes synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner.

Kommunedirektøren anbefaler at *Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2040* videreføres uten endringer. Revisjon av kommuneplanens arealdel er igangsatt.

RETT UTSKRIFT

DATO 11.april.2024